

Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą z języka polskiego dla klasy VII w roku szkolnym 2021/2022

1) Kształcenie kulturowe i literackie

Uczeń:

- zna podstawowe fakty z życia autorów lektur obowiązkowych: Jana Kochanowskiego, Ignacego Krasickiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Aleksandra Fredry, Henryka Sienkiewicza, Antoin'a de Saint – Exuper'ego,
- omawia treść lektur obowiązkowych oraz innych czytanych samodzielnie tekstów,
- określa ramy czasowe starożytności, renesansu, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu oraz najważniejsze fakty związane z wymienionymi epokami literackimi,
- określa rodzaj i gatunek literacki poznanych na lekcjach utworów literackich,
- w utworach prozatorskich określa elementy świata przedstawionego (czas i miejsce wydarzeń, bohaterowie, narrator)
- określa rodzaj narracji,
- wskazuje podmiot liryczny oraz adresata utworów lirycznych,
- formułuje główną myśl czytanych tekstów,
- wymienia rodzaje archaizmów,
- wyjaśnia znaczenie pojęć: *mit, przypowieść, fraszka, pieśń, tren, satyra, bajka, wywiad, komedia, ballada, monolog, dialog, didaskalia, wiersz sylabiczny, rym, metafora, porównanie, pytanie retoryczne, anafora, powtórzenie, apostrofa, archaizm, symbol, nauka moralna, realizm, fantastyka, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy).*

2) Formy wypowiedzi

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela redaguje: opis dzieła sztuki, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystykę, opowiadanie z dialogiem, zaproszenie, ogłoszenie, plan zdarzeń, streszczenie, recenzję,
- zna i redaguje elementy rozprawki do podanego tematu: stawia tezę, formułuje argumenty, podaje przykłady
- organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę.

3) Nauka o języku

Uczeń:

- wymienia i charakteryzuje odmienne i nieodmienne części mowy,
- definiuje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe oraz omawia sposoby ich powstawania,
- wymienia i charakteryzuje części zdania,

- wymienia rodzaje wypowiedzi w zależności od celu wypowiedzi,
- dzieli wypowiedzenia w zależności od ilości orzeczeń,
- wymienia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie,
- definiuje imiesłowowy równoważnik zdania,
- wyjaśnia różnicę między mową zależną i niezależną,
- przedstawia zasady tworzenia przymiotników złożonych,
- wyjaśnia, czym są skróty,
- omawia zasady skracania wyrazów,
- referuje zasady zapisu oraz odmiany skrótowców,
- wyjaśnia pojęcia: *treść i zakres znaczeniowy wyrazu, wyraz wieloznaczny, synonim, homonim, antonim, złożenie, zrost, zestawienie, przyrostek, przedrostek, wrostek, podstawa słowotwórcza, formant, formant zerowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, samogłoska, spółgłoska, głoska, litera*,
- przedstawia podział głosek,
- wymienia funkcje głoski *i*,
- omawia zasady akcentowania wyrazów w języku polskim,
- przedstawia zasady, według których zachodzą upodobnienia fonetyczne,
- wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne,
- wskazuje formanty i ich typu,
- wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo.

4) Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- wymienia części mowy, z którymi *nie* piszemy łącznie i rozdzielnie,
- wymienia wyjątki od obowiązujących reguł,
- wymienia zasady pisowni nie z imiesłowami,
- omawia zasady pisowni przedrostków: *z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-*,
- omawia zasady pisowni przyrostków *-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo, -stwo*.
- wymienia zasady pisowni wyrazów z *ą, ę, om. on, em, en*,
- zna zasady stawiania przecinka w zdaniu złożonym podrzędnie i współrzędnie.